

NSK pomáhá i nabízí šanci

Když se hovoří o poslání a cílech Národní soustavy kvalifikací (NSK) a také o tom, komu všemu slouží a přináší užitek, v první řadě se vyjmenovávají zaměstnavatelská sféra, lidé v aktivním věku, kteří shánějí práci a potřebují prokázat své znalosti a dovednosti nebo chtějí získat novou kvalifikaci, ale také státní správa (zejména úřad práce) nebo instituce a organizace působící v oblasti vzdělávání. Na jednu skupinu potenciálních uživatelů NSK se ale poněkud zapomíná – na handicapované občany, kteří také hledají uplatnění na trhu práce.

CO JE TŘEBA UDĚLAT PRO ZAMĚSTNÁVÁNÍ NESLYŠÍCÍCH

- zvýšit informovanost o sluchovém postižení a způsobech komunikace s neslyšícími;
- nalézat a definovat možnosti kvalifikací pro neslyšící;
- popsat podmínky kvalifikace pro neslyšící;
- zmapovat pracoviště konkrétních oborů;
- posoudit pracovní podmínky lékaři.

VYKROČILI JSME NA DLOUHOU CESTU, KTERÁ ALE OTEVÍRÁ PRO NESLYŠÍCÍ NOVÉ MOŽNOSTI JEJICH UPPLATNĚNÍ V ŽIVOTĚ.

Právě o této problematice, tedy o tom, jaké možnosti může NSK přinést zdravotně postiženým, jsme hovořili s Marií Horákovou, ředitelkou APPN, o. s. – Agentury pro neslyšící. Jedním z cílů této agentury je informovat zaměstnavatele o možnostech zaměstnávání neslyšících, pomáhat při zaškolování neslyšících na novou pracovní pozici (pracovní asistence), nalézat vhodný způsob komunikace mezi kolegy a s vedením firmy a také spolupracovat s úřady práce při hledání vhodného zaměstnání pro neslyšící a při zajišťování vhodných kvalifikací.

Nové profesní možnosti

„Chceme změnit přístup slyšící společnosti k neslyšícím, zvýšit informovanost o sluchovém postižení a způsobech komunikace s neslyšícími,“ říká mimo jiné **Marie Horáková**, která zároveň poukazuje, že jako v celkové populaci i mezi neslyšícími jsou lidé vzdělaní, inteligentní a schopní vystudovat vysoké školy či lidé zruční, z nichž by mohli být třeba dobří řemeslníci. Marie Horáková je přesvědčena, že neslyšící mohou získat uplatnění téměř ve všech oborech. Proto také začala jednat se sektorovými radami, aby se neslyšícím otevřely možnosti získat novou kvalifikaci prostřednictvím Národní soustavy kvalifikací.

Problém pracovního uplatnění neslyšících začíná vlastně již na základních školách. „Chceme, aby se s takto postiženými dětmi pracovalo již na základních školách a aby zde získaly představu o svém pracovním uplatnění a nenechaly se jen ‚vláčet‘ omezenými představami, že je pro ně jen pár profesí,“ říká Marie Horáková. „Školy, bohužel, kolikrát těmto dětem s ohledem na jejich handicap něco odpustí, ale to není dobře – neslyšící musí být dobře připraveni a být schopni vzhledem ke své zdravotní nevhodě nabídnout něco navíc.“

Zmapovat trh práce

„Chceme s NSK spolupracovat a pomáhat v tomto systému nalézat a definovat možnosti kvalifikací pro neslyšící,“ říká Marie Horáková. „Nyní postupně jednáme s jednotlivými sektorovými radami, jaké možnosti zde jsou. U některých rad se střetáváme s tím, že si nedovedou představit uplatnění neslyšících v oboru, ale jsou zde přece také různé návazné profese, neslyšící přece nemusí například být na pracovišti tam, kde jsou větší rizika bezpečnosti

práce. Rádi bychom s jednotlivými sektorovými radami probrali, co která práce obsahuje a zda je pro neslyšící – podle našich zkušeností v 90 % pro ně je vhodná.“

Celkově svá dosavadní jednání s jednotlivými sektorovými radami hodnotí Marie Horáková kladně. „Chceme jít postupně, po navázání spolupráce jsme připraveni přispět k popisu jednotlivých kvalifikací – například zda jsou, či nejsou nevhodné pro neslyšící, nebo za jakých podmínek. Jsme také schopni zmapovat odlišnosti, které existují,“ říká Marie Horáková. Příkladem mohou být například pracoviště s velkým hlukem a to, jak tento hluk vnímá organismus slyšícího a neslyšícího. „Zatím jsme v sektorových radách nenarazili na striktně odmítavé stanovisko,“ říká Marie Horáková. „Teď je třeba dostat tuto ideu do konkrétnějších podob, postupně chceme začít pracovat na konkrétních popisech podmínek určité kvalifikace pro neslyšící. Vykročili jsme na dlouhou cestu, která ale otevírá pro neslyšící nové možnosti jejich uplatnění v životě, a jsem přesvědčena, že i zaměstnavatelům přivede nové kvalifikované a spolehlivé pracovníky.“ ■

ZDENĚK KUBÍN